

ปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียน
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

CAUSAL FACTORS INFLUENCING THE READINESS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT OF
SCHOOLS UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN THE NORTH EASTERN
REGION OF THE COUNTRY

เอกชัย บุญเชิญ¹ เกษมชาติ นเรศเสนีย์² บุญเรือง ศรีเหรียญ³

Ekkachai Boonchuen¹ Kasemchart Naretsenee² Boonrueng Sriheran³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ 3) เพื่อนำเสนอตัวแบบความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เหมาะสมของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อม ประกอบด้วยตัวปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการด้านครูและบุคลากรและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

2) รูปแบบความสัมพันธ์ ประกอบด้วย (1) ด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับด้านการบริหารจัดการและด้านความพร้อมแต่ด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ (2) ด้านครูและบุคลากรและด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับด้านการบริหารจัดการ ด้านความพร้อมและด้านความเป็นทุนมนุษย์ (3) ด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์โดยตรงกับด้านความพร้อมแต่มีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ (4) ด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับด้านความเป็นทุนมนุษย์

3) ตัวแบบความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เหมาะสมของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากข้อค้นพบประกอบด้วยปัจจัยเชิงสาเหตุ 5 ประการคือ (1) ด้านผู้เรียน (2) ปัจจัยด้านครูและบุคลากร (3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (4) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (5) ด้านความเป็นทุนมนุษย์

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study The causal factors influencing The readiness of human capital development of schools under local administrative organizations in the North-Eastern region of the country , 2) to study the relationship causal model between the causal factors with the readiness of human capital development of school under local administrative Organizations and, 3) to propose the appropriate readiness

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

² อาจารย์ประจำ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

³ อาจารย์ประจำ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

model of human capital development of schools under local administrative organization. This study was a mixed methods research which combined both qualitative and quantitative approaches. The research results were as follows:

1) The causal factors influencing the readiness of human capital development of schools Under local Administrative organizations in the North-Eastern region of the country consisted of the factor of students, management factor, teacher and personnel factor and environmental factor.

2) The relationship causal model between the causal factors with the readiness of human capital development composed of (1) the factor of student was directly correlated with the management factor, 2) The readiness factors was indirectly correlated with human capital factor through the management factors, 3) the teacher and personal factor was directly correlated with human capital factor, readiness factor and management factor and (4) the environmental factor was directly correlated with human capital factor

3) The proposed appropriate readiness model for human capital development of schools under Local administrative organizations consisted of 5 causal factors as follows: (1) The student factor: the parents: student guardians should pay more attention to their own children especially to their friends and the capability develop their thinking, (2) teachers and personal factor: the teachers and personnel should develop their own competency and teaching knowledge and being leader for change, (3) the environmental factor: the teachers and personnel concerned should improve more learning culture in the school, (4) the management factor: the schools should get more budget for school development and (5) the human capital factor: the schools should entrance their competencies in the competitiveness language literacy and communication, thinking model development, merit and enlightenment and share value.

Keywords: Causal Factors Influencing

บทนำ

หลังสิ้นสุดยุคสงครามเย็นกระแสเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้แพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลกประเทศต่างๆเร่งพัฒนาด้าน เทคโนโลยี จนกลายเป็นกระแสหลักทำให้เกิดการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรมกระจายไปอย่างรวดเร็วและรุนแรงกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่เปลี่ยนโลกทั้งใบให้กลายเป็นยุคสงครามอีกระลอกหนึ่งเป็นสงครามช่วงชิงผลประโยชน์อัน น่าสะพรึงกลัว เป็นสงครามที่มีอาจปิดกั้นหรือต่อสู้ปกป้องได้ด้วยอาวุธยุทธโศภณใด ๆ ทั้งสิ้น ปัญหาดังกล่าวแต่ละประเทศต่างตระหนักดีและหาวิธีที่จะต่อสู้ต้านทานและเอาประโยชน์จากปรากฏการณ์ดังกล่าว ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศของตนเอง โดยใช้มาตรการหลากหลายรูปแบบรวมถึงการต่อรองตอบโต้และรวมกลุ่มประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและต่อรองเพื่อยืดเวลาซึ่งวิธีการดังกล่าวอาจเป็นเพียงวิธีการหรือมาตรการเพื่อชะลอความรุนแรงไว้นั้น การเสริมสร้างให้คนในชาติมีความรู้ความสามารถรู้เท่าทันกระแสความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นหน้าที่ ของแต่ละประเทศที่จะเสริมสร้าง

ด้านทุนมนุษย์ ให้เป็นพลังที่เข้มแข็งสามารถที่จะนำพาประเทศชาติก้าวไปพร้อมกระแส ความเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์

สำหรับประเทศไทยทุนมนุษย์ในระบบโรงเรียนจากการสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ Ordinary National Education Testing (O-Net) ผลการทดสอบดังกล่าวคุณภาพการศึกษาอยู่ในเกณฑ์คุณภาพที่ต่ำลงอย่างต่อเนื่องในสามปีการศึกษาซ้อนหลังจากปัจจุบัน นอกจากนั้นการทดสอบระดับนานาชาติ Program for International Student Assessment (PISA) ผลการทดสอบประเทศไทยอยู่อันดับที่ 50 จากประเทศสมาชิกทั่วโลก 65 ประเทศ ประเทศไทยจึงกำหนดนโยบายด้านการศึกษาเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อทราบรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อนำเสนอตัวแบบของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,938 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 350 คน แอร์และคนอื่นๆ (Hair, et al. 1998) ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Sampling) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วย ตัวแปรแฝงภายนอก 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านผู้เรียน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพื่อน ความสามารถ ด้านการบริหารจัดการวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ นโยบาย หลักสูตร งบประมาณ การจัดการ ด้านครูและบุคลากรวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ สมรรถนะ ความรู้ การสอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านสภาพแวดล้อมวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ครอบครัวยุทธศาสตร์ สังคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าแบบ ลิเคิร์ท (Likert Rang Scales) 5 ระดับ โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ คอรันบาค (Cronbach' & Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.96 (มากกว่า 0.80 ขึ้นไป) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – Total correlation) และการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัย กำหนดไว้เพื่อวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ผลการวิเคราะห์ต่างอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ และข้อมูลด้านการทดสอบสมมติฐานในด้านที่มีผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Diagram) โดยใช้โปรแกรม ลิสเรล version 9.10

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ที่ได้สรุปจากการศึกษาผู้เชี่ยวชาญ (Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมกับข้อมูลเชิงประจักษ์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและลักษณะการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้แต่ละด้าน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดล ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดังนี้

1) การสร้างรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญและทำการสนทนากลุ่มเพื่อสร้างรูปแบบโมเดล ได้รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยตัวแปรแฝง รวม 6 ตัวแบ่งเป็นตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัว ตัวแปรแฝงภายใน 3 ตัว ทั้งนี้ตัวแปรแฝงทั้ง 6 ตัวประเมินค่าจากตัวแปรสังเกตได้ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของการใช้โปรแกรมลิสมร

2) การวิเคราะห์การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมกับข้อมูลเชิงประจักษ์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

2.1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชายคิดเป็นร้อยละ 60.60 อายุ 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 61.43 อาชีพของบิดามารดารับจ้างทั่วไป มากที่สุด 134 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 นอกจากนั้นเป็นอาชีพอื่นๆ และอาชีพรับราชการจำนวนน้อยที่สุด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10

2.2) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและลักษณะการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้แต่ละด้าน เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงการกระจายและทดสอบสมมติฐานลักษณะความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ว่าแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ ค่าสถิติที่นำเสนอ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variance CV) ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และสถิติทดสอบ t (t -test)

3) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้และพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของ แมทริกซ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่จะนำไปใช้ในกระบวนการวิเคราะห์ เพื่อประมาณค่าต่างๆ ของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและการวิเคราะห์โครงสร้างโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Moment-Product Correlation Coefficient)

4) การวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดล ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ผลการวิเคราะห์รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ปรับแก้แล้วตามโมเดลโครงสร้าง (Structural Model) ที่ผู้วิจัยได้จากการปรับปรุงรูปแบบโดยพิจารณาจากค่า MI (Modification Indices) มีค่าสูงที่สุดและค่า EPC (Expected Parameter Change) ซึ่งเป็นค่าบอกขนาดและทิศทางของพารามิเตอร์ที่คาดว่าจะปรับจากที่มีค่าสูงให้มีค่าลดลง และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางทฤษฎีด้วยปรากฏว่าโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกันโดยพิจารณาค่าไค – สแควร์ (Chi-Square) มีค่า = 38.01 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) = 223

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นเพื่ออภิปรายเป็นรายด้านที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนนำเสนอตัวแบบของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมของตัวแปรด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โมเดลสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบที่ปรับแก้แล้ว (AGFI = 0.890) ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับได้อยู่ในระดับที่ดีตามรายละเอียดที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูและบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ตามลำดับดังนี้

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผล โดยพบว่า แบบจำลองโครงสร้างในการพัฒนาทุนมนุษย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ของการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุทธิพงศ์ ยงค์มกล ซึ่งได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ผลของการวิจัยสรุปได้ว่าความพร้อมแต่ละด้านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิฎา แฉ่มลำเจียก ได้ศึกษาปัจจัยความพร้อมในการจัดการความรู้ของหน่วยงานภาครัฐผลการวิจัยสรุปได้ว่า หน่วยงานองค์กรควรเตรียมความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การเตรียมปัจจัยความพร้อมด้านกระบวนการเตรียมปัจจัยความพร้อมด้านเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานและการเตรียมปัจจัยความพร้อมด้านการขับเคลื่อนหรือกลยุทธ์เป็นอันดับสุดท้าย

ผลการวิจัยดังกล่าวทั้งด้านผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถาวร เสงี่ยมดี ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียนที่มีประสิทธิผลต่อโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านแรงจูงใจต่อสิ่งที่ได้เรียนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความคิดที่มีต่อวิชาการ ความสนใจในชั้นเรียน ความสัมพันธ์กับครู เจตคติต่อการบ้าน การบูรณาการทางสังคมในห้องเรียน ความสนใจในสิ่งที่เรียน และความเป็นอยู่ที่ดีในโรงเรียน ซึ่งตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สังเกตได้ด้านครูและบุคลากรมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 6 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .593 - .700 ซึ่งมีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ตัวแปรที่มีค่ามากที่สุดได้แก่ ตัวแปรสมรรถนะการสอนและผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่า $R^2 = .700$ และตัวแปรที่มีค่าน้อยที่สุดได้แก่ ตัวแปรความรู้ มีค่า $R^2 = .593$ ตามลำดับพบว่า แบบจำลองของตัวแปรสังเกตได้ของด้านครูและบุคลากรมีความกลมกลืนกันดี

สำหรับน้ำหนักของตัวแปรด้านครูและบุคลากรทั้ง 4 คุณลักษณะได้แก่ สมรรถนะ ความรู้ การสอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.032, 0.033, 0.028 และ 0.031 ตามลำดับโดยด้านครูและบุคลากรมีผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีความสำคัญกับด้านความรู้ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สมรรถนะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บดินทร์ วิจารณ์ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) โครงสร้างพื้นฐาน 3) วัฒนธรรมขององค์กร 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) แรงจูงใจ 6) การวัดและประเมินผล 7) ความรู้ทักษะและการเรียนรู้ 8) การจัดการ สอดคล้องกับน้ำทิพย์ วิภาวัน ได้กล่าวถึงลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการความรู้ประกอบไปด้วย 1) วัฒนธรรมที่เอื้อต่อความรู้ 2) โครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคและโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรที่เกี่ยวข้อง 3) ภาวะผู้นำ 4) แรงจูงใจในการทำงาน 5) มีช่องทางหลายช่องทางในการถ่ายทอดความรู้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สังเกตได้ด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .507 - .690 ซึ่งมีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ตัวแปรที่มีค่ามากที่สุดได้แก่ ตัวแปรสังคม มีค่า $R^2 = .690$ และตัวแปรที่มีค่าน้อยที่สุดได้แก่ ตัวแปรครอบครัว มีค่า $R^2 = .500$ ตามลำดับพบว่า แบบจำลองของตัวแปรสังเกตได้ของด้านสภาพแวดล้อมมีความกลมกลืนกันดี

สำหรับน้ำหนักของตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทั้ง 3 คุณลักษณะได้แก่ ครอบครัว ชุมชน สังคม มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.032 , 0.080 และ 0.031 ตามลำดับโดยด้านสภาพแวดล้อมมีผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีความสำคัญกับชุมชน ครอบครัว และสังคม ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ ริชาร์ดและริเบ็กคา ดูโปร์ ได้อภิปรายถึงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่จำเป็นต่อการสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบไปด้วยชุมชนวิชาชีพ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สังเกตได้ด้านความเป็นทุนมนุษย์มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 36 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .320 - .654 ซึ่งมีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ตัวแปรที่มีค่ามากที่สุดได้แก่ ตัวแปรคุณธรรม และจริยธรรม มีค่า $R^2 = .654$ ตามลำดับพบว่า แบบจำลองของตัวแปรสังเกตได้ของด้านความเป็นทุนมนุษย์มีความกลมกลืนกันดี

สำหรับน้ำหนักของตัวแปรด้านความเป็นทุนมนุษย์ทั้ง 9 คุณลักษณะได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการเรียนรู้ ภาษาและการสื่อสาร ICT รูปแบบการคิด ความสามารถในการแข่งขัน รู้ทันรู้ทันโลก ค่านิยมร่วม มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.49, 0.028, 0.13, 0.15, 0.38, 0.14, 0.060, 0.033 และ 0.059 ตามลำดับโดยด้านความเป็นทุนมนุษย์มีผลต่อความพร้อมในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีความสำคัญกับ คุณธรรม และ ICT สอดคล้องกับแนวคิดของ จีระ หงส์ลดารมภ์ และทิพวรรณ เมฆสุวรรณ ได้นำเสนอประเด็นในการเสริมสร้างทุนทางปัญญาของสังคมไทยด้วยแนวคิด 8H's และ 8K's 1) Heritage 2) Head 3) Hand 4) Heart 5) Home 6) Happy Planet index 7) Harmony 8) Health 8K's 1) Culture Capital 2) Intellectual Capital 3) Talent Capital 4) Ethic Capital

5) Human Capital 6) Happiness Capital 7) Social Capital 8) Digital Capital ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโทมัส โอ ดาเวนพอร์ท ได้แยกแยะ ทุนมนุษย์ออกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 4 อย่าง คือ ความสามารถ (Ability) พฤติกรรม (Behavior) ความพยายาม (Effort) และ เวลา (Time)

อภิปรายผลได้ว่า โมเดลแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้จากการใช้โปรแกรม ลิสเรล (LISREL Program) ไม่สอดคล้องกับโมเดลโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุเชิงสมมติฐานตามภาพที่ 1.1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้โมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกิดจากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม ลิสเรล ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่าเป็นโมเดลแบบจำลอง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้

2. ด้านสภาพแวดล้อมมีผลทางตรงกับด้านความพร้อม ด้านความพร้อมมีผลโดยตรงกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการวิจัยสามารถอภิปราย โดยพบว่า แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับด้านสภาพแวดล้อมมีผลทางตรงกับด้านความพร้อม ด้านความพร้อมมีผลโดยตรงกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ของการวิจัยตามรายละเอียดที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังนี้

แบบจำลองโครงสร้างเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมมีผลทางตรงกับด้านความพร้อมและด้านความเป็นทุนมนุษย์ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด (McClelland, 1973) สนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะกับงานที่เหนือกว่า เป็นการพิจารณาถึงคุณลักษณะของแต่ละคนกับลักษณะของพฤติกรรมและทักษะที่สำคัญ (Spencer & Spencer, 1993: 9) กล่าวว่าการที่บุคคลเพียงฉลาดในการเรียนรู้ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เขาเป็นผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น แต่จำเป็นต้องมีแรงผลักดันเบื้องลึก คุณลักษณะส่วนบุคคลแนวคิดในตนเองและการแสดงออกที่เหมาะสมจะทำให้เขามีผลงานที่โดดเด่น (McClelland, 1973 Boyatzis, 1982: 58) อาจกล่าวได้ว่าสมรรถนะขีดความสามารถคือ กลุ่มความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่งๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ดังกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงานนั้นๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา (Parry, 1997) งานวิจัยของ อารังศักดิ์ คงคาสวัสดิ์, 2550 และอาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2550) กล่าวว่า การพัฒนาทุนมนุษย์ตามสมรรถนะ ความสามารถ (Competency Based Development) การพัฒนาทุนมนุษย์ด้วยขีดสมรรถนะความสามารถมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดขีดความสามารถของแต่ละตำแหน่งงาน 2) ทำการประเมินช่องว่างขีดความสามารถ (Competency Gap) ของแต่ละฝ่าย/แผนก เพื่อนำมาวางแผนและพัฒนาบุคลากรตามหลักขีดความสามารถและต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นหลักสำคัญ กล่าวได้ว่า ในการพัฒนาทุนมนุษย์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ส่งผลต่อความสำเร็จผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรง โมเดลการวัดแบบจำลองด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงโครงสร้าง (Path Diagram) อภิปรายได้ว่าแบบจำลองด้านปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผลการวิจัยได้ว่า ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร วงศ์บุตรโรจน์ (2535: 60-67) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยการนำกระบวนการบริหารงานประยุกต์ใช้ซึ่งกระบวนการบริหารงาน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้น

เตรียมการเป็นการวางแผนใช้หลักสูตร 2) ขั้นตอนการเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งมีทั้งฝ่ายปฏิบัติการหลักสูตร ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายควบคุมการใช้หลักสูตร 3) การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร เมื่อนำหลักสูตรไปใช้ต้องมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยประเมินว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติและชุดปัจจัยที่มีอิทธิพล สามารถอธิบายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติและเพื่อทดสอบตัวแบบการอธิบายปรากฏการณ์ของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เครื่องมือเหล่านี้มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่าที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาและได้รับการทดสอบว่าเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้สูง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พิจารณาความถี่และคำร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้เทคนิคการวิเคราะห์ร้อยละ เทคนิคโค – สแควร์และการวิเคราะห์การผันแปร ส่วนการวิเคราะห์ความก้าวหน้าใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การถดถอยพหุคูณ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเหนือระดับ .01 ทุกตัวแปรอธิบายผลได้ว่า แบบจำลองด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ด้านครูและบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านความพร้อมและด้านความเป็นทุนมนุษย์ เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของความพร้อมจาก นโยบาย หลักสูตร งบประมาณ การจัดการ สมรรถนะ ความรู้ การสอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครอบครัวยุคน สังคม คุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการเรียนรู้ ภาษาและการสื่อสาร ICT รูปแบบการคิด ความสามารถในการแข่งขัน รู้ทัน รู้นำโลก ค่านิยมร่วม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

3.1 ตัวแบบโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านนโยบาย นโยบาย หลักสูตร งบประมาณ การจัดการ สมรรถนะ ความรู้ การสอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครอบครัวยุคน สังคม คุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการเรียนรู้ ภาษาและการสื่อสาร ICT รูปแบบการคิด ความสามารถในการแข่งขัน รู้ทันรู้นำโลก ค่านิยมร่วม มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ของการวิจัยดังต่อไปนี้

3.2 ตัวแบบโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ ด้านครูและบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านความพร้อมและด้านความเป็นทุนมนุษย์ เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุจากด้านนโยบาย หลักสูตร งบประมาณ การจัดการ สมรรถนะ ความรู้ การสอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครอบครัวยุคน สังคม คุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการเรียนรู้ ภาษาและการสื่อสาร ICT รูปแบบการคิด ความสามารถในการแข่งขัน รู้ทันรู้นำโลก ค่านิยมร่วม มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ของการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา คุณานุรักษ์ (2540, อ้างอิงใน อมรรัตน์ วัฒนกุล, 2536) ได้กล่าวถึง สมรรถภาพที่ดีของครูไว้ดังนี้ 1) ความรู้ดีครูต้องมีความรู้แตกฉานทั้งในและนอกตำรา กล่าวคือ นอกจากมีความรู้ความแม่นยำในเนื้อหาแล้วก็ต้องพยายามศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหลายๆ แหล่ง ให้กว้างขวางออกไป 2) ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ผู้ที่เป็นครูต้องกระตือรือร้นก้าวทันโลกและเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา หมั่นหาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอแล้วนำมาปรับปรุงเข้ากับการเรียนการสอน 3) มีความสามารถและมีทักษะในการถ่ายทอด ครูจะต้องมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดี รู้จักนำเทคนิคการสอนใหม่ๆ มาใช้สอนนักเรียนและยังต้องมีความสามารถนำทฤษฎี มาประยุกต์ให้เหมาะกับ

สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันด้วย 4) มีความถนัดในวิชาที่สอน ครูควรมีความเชี่ยวชาญและถนัดในเนื้อหาวิชาเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เรียน 5) ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดปัญญาแก่ผู้เรียน ตลอดจนสามารถแนะแนวและให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับสมรรถนะครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548) ได้กำหนดมาตรฐานความรู้และสมรรถนะครูไว้ทั้งหมด 9 ด้าน 1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้ 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) การวัดและประเมินผลการศึกษา 6) การบริหารจัดการห้องเรียน 7) วิจัยทางการศึกษา 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9) ความเป็นครูสอดคล้องกับพระเทพโสภณ (2547) และดิน (Dean, 2001) ที่เห็นตรงกันว่าจัดการศึกษาไม่ใช่หน้าที่ของโรงเรียนฝ่ายเดียว แต่ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและสนับสนุนการทำงานของโรงเรียน เพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการ

ในส่วนตัวแปรที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมสามารถอธิบายได้ดังนี้

อิทธิพลทางตรงเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ด้านผู้เรียน มีค่าน้ำหนัก (Loading) มีค่า=0.17 ด้านครูและบุคลากร มีค่าน้ำหนัก(Loading) มีค่า = 0.33 และด้านสภาพแวดล้อมมีค่าน้ำหนัก (Loading) มีค่า = 0.53

อิทธิพลทางอ้อมเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลทางอ้อมต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผ่านด้านความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีค่าน้ำหนัก (Loading) มีค่า=0.05 ด้านครูและบุคลากร มีค่าน้ำหนัก (Loading) มีค่า = 0.06 ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าน้ำหนัก (Loading) มีค่า=0.06 ตามลำดับ

ในการวิจัยในครั้งนี้ นอกจากผู้วิจัยจะตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยวิธีการทางสถิติแล้ว ผู้วิจัยยังตรวจสอบความตรงของโมเดลด้วยการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม ลิสเรล (LISREL) แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงด้านผู้เรียน มีความสัมพันธ์ทางตรงกับด้านความพร้อมและด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับด้านความพร้อม มีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ ด้านครูและบุคลากรมีความสัมพันธ์ทางตรงกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ ด้านความพร้อมและด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับด้านความพร้อมและด้านความเป็นทุนมนุษย์ ด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางตรงกับด้านความเป็นทุนมนุษย์ ด้านความพร้อมและด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับด้านความพร้อมและด้านความเป็นทุนมนุษย์ ด้านผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์ทางตรงกับด้านความเป็นทุนมนุษย์

อภิปรายสรุปได้ว่า ความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามสมมติฐานสอดคล้องกับความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL Program)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และส่วนที่สองเป็นข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไปตามรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุของที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์สามารถนำผลการวิจัยไปใช้กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษา

2. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

3. ผลการวิจัยในครั้งนี้ นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างตัวแบบของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ในองค์กรภาครัฐและเอกชนได้

4. ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำวิธีดำเนินการด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ไปใช้กับองค์กรได้ในมิติอื่นๆ เช่น การวางแผนพัฒนาบุคลากร การกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาคนทั้งในสถานศึกษาและองค์กรเอกชนอื่น

5. ในด้านการพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้รูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทอันจะนำไปสู่ประสิทธิผล ควรมีการพัฒนาแบบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความสอดคล้องเหมาะสม

6. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะผู้บริหารท้องถิ่นที่อยู่ในตำแหน่งเป็นวาระ เพื่อจะเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะการทำการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ในการทำการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยให้ครอบคลุมพื้นที่โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับประเทศ เพื่อพัฒนาตัวแบบของความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ควรหารูปแบบแนวทางการวิจัยแบบผสม (Mix Model) รูปแบบอื่นเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาที่ดำเนินการวิจัย

3. งานวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยการเปลี่ยนแปลงการพยากรณ์ ตัวแปรตามด้วยตัวแปรอิสระที่มีโครงสร้างข้อมูลหลายระดับ หรือที่เรียกว่า การวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Model) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Hierarchical Linear Modeling HLM

4. งานวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยการขยายการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนทุกสังกัดทั้งสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชนและสถานศึกษาที่จัดการศึกษารูปแบบอื่น อันเป็นการขยายต่อยอดรูปแบบงานวิจัยให้มีความหลากหลายและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความสำเร็จในการพัฒนาทุนมนุษย์ระบบโรงเรียนโดยมุ่งเน้นศึกษาด้านการเป็น คนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุขในเชิงลึก โดยเฉพาะด้านเป็นคนดี การเพาะบ่มความรับผิดชอบต่อส่วนรวมซึ่งส่งผลต่อสังคมโดยรวม

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนาคุณารักษ์. (2540). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรัญ มลูลิ้ม. (2541). เอเชียตะวันตกศึกษา : ภาพรวมทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จีระ หงส์ลดารมภ์ และคุณหญิงทิพวรรณ เมฆสุวรรณ. (2531). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- เฉลิมพล รุจิรินทร์ และ สิริพัฒน์ ประโชนเทพ. (2554). การศึกษาไทยไร้ทางเยียวยา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์.
- อรรถศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2549). COMPETENCY ภาวะปฏิบัติ เขาทำอะไร ?. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น).
- นรา พัทธนโรจน์ (ผู้แปล). (2554). คำทองคำ gold nuggets. กรุงเทพฯ: พรีเมียด์ พับลิชชิ่ง.
- นรา พัทธนโรจน์ (ผู้แปล). (2555). พลิกมุมใหม่เข้าใจชีวิต The Book of understanding. กรุงเทพฯ: พลีมายด์ พับลิชชิ่ง.
- ประพนธ์ ผาสุกยัต (ผู้แปล). (2552). สปอาร์มณ. กรุงเทพฯ: พรีเมียด์ พับลิชชิ่ง.
- พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2546). ทิศทางการศึกษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ไพบูล ช่างเรียน. (2543). สังคมวัฒนธรรมและการบริหารแบบไทย พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์.
- ภัทริณี เจริญจินดา(ผู้แปล). (2556). สุตทางแห่งความหวาดระแวง : Intimacy Trusing Oneself and the other. กรุงเทพฯ: พรีเมียด์พับลิชชิ่ง.
- ลิขิต ชีรวะดิน. (2553). การเมืองการปกครองไทย พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและ อธิป จิตตฤกษ์ (แปล). (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 = 21st century skill Rethinking how students learn. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์
- สำนักเลขาธิการคุรุสภา. (2548). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคุรุสภา.
- สุชาติ ธาดาธำรงเวช . (2553). ปรัชญาการบริหารระบบเศรษฐกิจ Economic Management Philosophy. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร.
- สุชาติ ธาดาธำรงเวช. (2553). ปรัชญาการบริหารระบบเศรษฐกิจ Economic Management Philosophy. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร.
- อภิชาติ ศรีสะอาด, พัชรีย์ สำโรงเย็น. (2556). ก้าวใหม่ประเทศไทยภายใต้ AEC 7 แนวคิดปฏิรูปเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพฯ: นาคาอินเตอร์มีเดีย.
- Allport. G.W. (1937). Personality : A psychological interpretation. New York: Holt & Co.
- Amstrong, G. (2003). Marketing and Introduction. (6th ed). New Jersey: Pearson Education.
- Amstrong, G., (2003). Marketing and Introduction. (6th ed). New Jersey: Pearson Education.
- Ausubel, D.P. Theory and problems of child development. New York: Grune & Stratton. 1958.
- Bass, B.M. (1985). Leadership & Performance Beyond Expectation. New York: The Free Press.

- Bass, B.M. (1985). Leadership & Performance Beyond Expectation. New York: The Free Press.
- Beauchamp, George A. (1981). A curriculum Theory. 4th ed. Itasca, Ill : F.E. Peacock Publisher.
- Bergess, W.E.& Locke, J. (1971). The family. New York: Van Nostrand.
- Bergess, W.E.& Locke, J. (1971). The family. New York: Van Nostrand.
- Berndt, Thomas J. (1992). Child Development. Orlando: Harcourt Brace Jovanovich College.
- Burns, J.M. (1978). Leadership. New York: Harper & Ron,
- Burns, J.M. (1978). Leadership. New York: Harper & Ron.
- Cenzo, D.A. & Robbin, S.P. (1996). Human Resource Management. (5th ed). Oklahoma: John Wiley & Sons, Inc.
- Chhuon Vichel and others, (2008). The Little District That Could : The Process of Building District-School Trust. Educational Administration Quarterly. 44, 2 (April): 227-281.
- Daff, Richard L. (1999). Leadership Theory and practice. Fort worth : Tax Dryden Press.
- Pigou, C. (1932). The Economics of Welfare. New York: Macmillan.
- Santrock, J.W. (2001). Educational psychology. New York: McGraw-Hill.
- Schechter Chen. (2008). Organizational Learning Mechanisms : The Meaning, Measure, and Imolications for School Improvement. Educational Administration Quarterly. 44,(2) :155-186.
- Taba, Hillda. (1962). Curriculum Development : Theory and Practice. New York: Harcourt Brace and World.